— Але ж це два різні види,— сказав капітан Гарм, придивившись до істот, узятих на планеті, над якою кружляв корабель. Капітанові органи зору випнулись назовні й сфокусувалися до максимальної різкості. Кольорова цятка над ними заграла швидкими спалахами.

Ботаксові аж на душі тепло стало. Нарешті він знову читає ті спалахи — адже йому довелося просидіти кілька місяців у спостережній капсулі на планеті, намагаючись розшифрувати модульовані звукові хвилі, витворювані її мешканцями.

І розмова спалахами неначе вернула його на далеку батьківщину в Персеєвому рукаві Галактики.

— Не два види,— відказав він,— а дві форми одного виду.

— Дурниця. Адже в них зовсім неоднаковий вигляд. Трохи схожі на персейців, слава Сутності, і не такі огидні собою, як більшість інопланетних істот. Доцільна форма, виразно диференційовані кінцівки. Але кольорових цяток нема. Вони можуть говорити?

— Можуть, капітане Гарм,— Ботакс дозволив собі стриманим райдужним акордом виразити свою незгоду з капітаном. — Подробиці — в моєму рапорті. Ці істоти витворюють звукові хвилі ротом і горлом; це щось схоже на ускладнений кашель. Я й сам навчився цієї мови,— зі спокійною гордістю сказав він. — Страшенно важко було.

— Певне, гидота. Через це ж, мабуть, у них і очі такі плоскі, нерухливі. Коли нема кольорової мови, яке з них пуття? Але як ви можете твердити, що це один вид! Адже оця особина, що ліворуч, менша, і вусики, чи що то таке, у неї довші, і пропорції не такі. В неї опуклості там, де в другої нема. Вони живі?

— Живі, але в дану мить непритомні, капітане. Я обробив їхню психіку, щоб вони не боялись, коли їх вивчатимуть.

— А чи варто їх вивчати? Ми й так перевищили ліміти, а нам ще треба дослідити принаймні п'ять планет, перспективніших, ніж ця. Маніпуляції з затримкою часу коштують дорого, і я б волів відвезти їх назад і летіти далі...

Та довге слизьке Ботаксове тіло аж дрижало від нетерплячки. Трубчастий язик вистромився з рота й загнувся вгору, до плескатого носа, а очі втяглись у голову. Його розширена до кінця трипала рука заперечливо піднялась, а цятка над очима почала мінитись густо-червоним кольором.

— Боронь нас Сутність, капітане! Важливішої планети годі шукати. Дуже ймовірно, що над нами нависла страшна загроза. Ці створіння, можливо, є найнебезпечнішою формою життя в усій Галактиці, капітане, саме через те, що вони мають дві форми.

— Не розумію.

— Капітане, мені доручили дослідити цю планету, і це була дуже важка робота, бо планета унікальна. Така унікальна, що я насилу зміг осягти всі аспекти її. Наприклад: майже все живе на планеті складається з видів, що мають по дві форми. У нас нема слів, щоб це описати, нема навіть таких понять. Я можу тільки назвати їх першою і другою формами. їхньою звуковою мовою менша називається "жінка", а більша — "чоловік", отож самі вони свідомі цієї різниці.

Гарм скривився:

— Який огидний спосіб спілкування!

— І щоб розмножуватися, ці дві форми повинні взаємодіяти, капітане.

Гарм, що нахилився був, придивляючись до привезених зразків із виразом

зацікавлення й огиди водночас, випростався.

— Взаємодіяти? Що за нісенітниця! Адже одна з найфундаментальніших властивостей життя — це те, що кожна жива істота породжує нащадків у якнайінтимнішому заглибленні в саму себе. Тільки це й надає життю високої цінності.

— Але тут нащадків народжує тільки одна форма, а друга повинна взаємодіяти з нею.

— Яким чином?

— Важко сказати. Це щось дуже особисте, і в приступній мені літературі я не зміг знайти точного й докладного опису. Але спромігся дійти певних логічних висновків.

Гарм похитав головою.

— Безглуздя. Брунькування — найсвященніша, найінтимніша справа в світі. На десятках тисяч планет. І недарма сказав великий фотобард Левулін: "У час брунькування, у час брунькування, в солодкий і любий час брунькування..."

— Ви не розумієте, капітане. Ця взаємодія між формами якимось чином (я не знаю точно яким) призводить до переміщування генів, до нових сполучень. Завдяки їй у кожному поколінні з'являються нові комбінації якостей. Різновиди множаться, гени, що зазнали мутації, виявляються у генотипі майже зразу, тоді як при звичайному брунькуванні для цього потрібні тисячі років.

— Ви хочете сказати, що гени одного індивіда можуть комбінуватися з генами іншого? А ви знаєте, яке це безглуздя з погляду фундаментальних принципів фізіології клітин?

— Але так воно є,— відказав Ботакс, аж знітившись під поглядом вибалушених очей капітана. — Еволюція справді прискорюється. На цій планеті справжнє буяння видів. Я гадаю, що їх тут мало не півтора мільйона.

— Скоріш півтора десятка. Не дуже вірте всьому, що вичитали з їхньої літератури.

— Я сам бачив десятки різко відмінних видів на зовсім невеликій території. І я вам кажу, капітане: дайте цим істотам трохи часу, й вони розвинуться так, що випередять нас і захоплять владу над Галактикою.

— Доведіть, що ця взаємодія, про яку ви говорили, справді існує, і я подумаю про вашу вимогу, Досліднику. А як ні, то всі ваші химери нічого не варті, і ми полетимо далі.

— Доведу,— цятка над Ботаксовими очима замигтіла яскравим жовто-зеленим кольором. — Живі істоти цього світу унікальні ще з одного погляду. Вони передбачають свої ще не досягнуті успіхи — можливо, тому, що постійно спостерігають швидкі зміни. Тому вони кохаються в літературі, яка описує космічні подорожі, хоч насправді вони ще не знають їх. Я переклав назву цієї літератури як "наукова фантастика". І читав я майже виключно таку літературу, бо в своїх мріях і фантазіях, гадаю я, вони розкриють себе й покажуть, яку небезпеку становлять для нас. І з цієї науково-фантастичної літератури я й зробив висновок про способи взаємодії між двома формами.

— Яким чином?

— На їхній планеті є журнал, що часом публікує науково-фантастичні твори, змістом яких майже завжди бувають різні аспекти цієї взаємодії. На жаль, вони описуються не прямо, а тільки натяками. Назву журналу по-нашому можна приблизно передати як "Любитель розваг"[1]. Цей любитель, як я зрозумів, не цікавиться нічим, крім взаємодії форм, і всюди шукає цієї взаємодії так методично й по-науковому наполегливо, що викликав у мене повагу. В своїх дослідженнях я керувався матеріалами цього журналу. Із надрукованих там прикладів я й дізнався, як вона здійснюється. І я прошу вас, капітане: коли ви побачите, як здійснюється така взаємодія і народжуються їхні нащадки, віддайте наказ знищити цю планету, щоб не лишилося й атома.

— Гаразд,— утомлено сказав капітан,— приведіть їх до тями й швидко зробіть що треба.

Мардж Скінмор раптом прокинулася й побачила, де вона опинилась. Вона виразно пригадала, як смерком стояла на станційній платформі — майже безлюдній, тільки поруч неї стояв якийсь чоловік, а на другому кінці платформи — другий. Вдалині почувся тихий гуркіт — надходив поїзд.

Потім щось блиснуло, Мардж неначе вивернуло навиворіт, вона невиразно побачила якусь довгу, вкриту слизом потвору, потім її підняло в повітря, і ось...

— Боже! — вигукнула вона, здригнувшись. — Воно й досі тут. А он ще одне.

Її аж занудило від огиди, але страшно їй не було. Вона аж пишалася, що не боїться. Чоловік — той, що був коло неї на платформі,— й тепер спокійно стояв поруч. На голові він мав приношений капелюх.

— І вас схопили, еге? — спитала вона. — А кого ще?

У Чарлі Грімвуда ледь підгиналися ноги. Він почав піднімати руку, щоб скинути капелюх і пригладити вже рідкувате волосся, крізь яке просвічувала лисина, але рука ніби вперлась у гуму, пружну, проте дедалі тугішу. Він опустив її й похмуро глянув на жінку, що стояла перед ним. Жінці було років тридцять п'ять, вона мала тонке обличчя, гарну зачіску, сукня пошита непогано, відзначив Чарлі, одначе йому в ту мить хотілось бути десь-інде, його нітрохи не тішило товариство — навіть жіноче.

— Не знаю, дамочко,— сказав він. — Я саме стояв на пероні.

— І я.

— Тоді щось блиснуло, але я нічого не почув. І ось опинився тут. Мабуть, це якісь чоловічки з Марса, чи Венери, чи ще звідки.

Мардж закивала головою.

— І я так думаю. Летючі тарілки, чи що... Ви злякалися?

— Ні. Аж чудно. Я, мабуть, з глузду з'їхав, а то б я злякався.

— Комедія. І я теж не злякалась. Господи, ось одне сюди суне. Як воно до мене доторкнеться, я закричу. Дивіться, які руки, наче черв'яки. А шкіра, вся в зморшках і в слизові. Мене аж нудить.

Ботакс, хитаючись, підійшов і сказав рипучим і пронизливим голосом, по змозі наслідуючи людський:

— Істоти! Ми вас не скривдимо. Ми тільки попросимо вас взаємодіяти, коли ваша ласка.

— Ти ба, воно балакає! — здивувався Чарлі. — Як це — взаємодіяти?

— Між собою. Одне з одним,— пояснив Ботакс.

— Гм... — Чарлі глянув на Мардж. — Ви розумієте, чого він хоче, дамочко?

— Нічого я не розумію,— гордовито відказала вона.

Ботакс ще раз пояснив:

— Я хочу сказати, щоб ви... — і він ужив короткого слова, яке чув одного разу і яке теж було назвою процесу взаємодії.

Мардж почервоніла й вереснула на все горло:

— Що таке?

Ботакс і капітан Гарм затулили руками слухові цятки на боках, що нестерпно заболіли від пронизливого голосу.

А Мардж торохтіла обурено:

— Що це таке! Я заміжня жінка! Якби це мій Ед почув, він би вам сказав! А ти, розумнику,— вона сіпнулась до Чарлі, перемагаючи гумовий опір середовища,— я не знаю, хто ти, але якщо ти думаєш...

— Бог з вами! — розпачливо запротестував збентежений Чарлі. — Мені воно й не в голові. Я й не думав про щось таке. Я теж чоловік жонатий, у мене троє дітей. Послухайте...

— Що сталось, досліднику Ботаксе? — спитав капітан Гарм. — Які жахливі звуки!

Ботакс відповів ліловим спалахом збентеження.

— Та знаєте... У цієї взаємодії дуже складний ритуал. Спочатку вони ніби опираються їй. І це підсилює дальший ефект. Після цієї початкової стадії слід здирати оболонки.

— Вони мусять обдирати одне одного?

— Та ні, не зовсім. На них штучна шкіра, і вона скидається безболісно. Отож її й треба скидати. Особливо з меншої форми.

— Ну, гаразд. Скажіть їй, хай вона скине із себе шкіру. Але в цьому мало приємного, Ботаксе.

— Ні, навряд чи слід казати меншій формі, щоб вона скидала з себе шкіру. Мабуть, краще точно дотримуватись ритуалу. Ось у мене є уривки з тих космічних оповідань, про які дуже схвально висловлювався "Любитель розваг". У цих оповіданнях шкіру знімають силою. Ось тут описано такий випадок: "І він, немов шалений, почав здирати одяг зі стрункого дівочого тіла. На мить він відчув щокою тугий, теплий дотик її напівоголених грудей..." — і так далі. Розумієте, оте здирання, усунення силоміць діє як збудник.

— Грудей? — перепитав капітан. — Я не розумію цього спалаху.

— Та я придумав його, щоб позначити оті опуклості на передній верхній частині тіла меншої форми.

— Зрозумів. Ну гаразд, скажіть більшій формі, хай здере шкіру з меншої. Яка це все гидота!

Ботакс обернувся до Чарлі.

— Сер,— сказав він,— здеріть одяг зі стрункого дівочого тіла, будьте ласкаві. Я звільню вас із силового поля, щоб ви могли це зробити.

Очі в Мардж зробились аж круглі від гніву, і вона розлючено шарпнулась до Чарлі.

— Ану спробуйте! Не смійте й доторкнутись до мене! Сексуальний маніяк!

— Та що ви! — жалібно відказав Чарлі. — Хіба це я придумав? Невже ви гадаєте, що я здираю одяг з усіх жінок підряд? Слухайте,— звернувся він до Ботакса,— у мене жінка й троє дітей. Як вона дізнається, що я здираю з когось одяг, то голову мені розіб'є. Ви знаєте, що вона витворяє, коли я тільки гляну на іншу? Слухайте!..

— Він і досі не хоче? — нетерпляче спитав капітан.

— Очевидно,— відказав Ботакс. — Незвичне оточення, мабуть, подовжує цю стадію взаємодії. Оскільки вам неприємно, я сам виконаю цю частину ритуалу. В науково-фантастичних оповіданнях часто пишуть, що це робить інопланетянин. Ось, наприклад, тут,— він погортав свої нотатки, шукаючи потрібної,— описана така істота з іншої планети, неймовірно огидна. Бачте, в тутешніх істот такі недоладні уявлення. їм і на думку не спаде уявити собі вродливі створіння з гарною слизовою оболонкою, як у нас...

— Ну, давайте вже, робіть що треба! — перебив його капітан. — Бо ви згаєте цілий день.

— Гаразд, капітане. Тут сказано, що прибулець із космосу "підступив до дівчини й ухопив її в обійми. Вона істерично закричала, а щупальця вже дерли на клапті її спідницю". Розумієте, ці істоти кричать від збудження, коли з них стягують шкіру.

— Ну то швидше, Ботаксе, стягуйте. Але, будь ласка, не дозволяйте їй кричати. Ці звукові хвилі мене кидають у дрож.

Ботакс ввічливо сказав Мардж:

— Коли ваша ласка...

Плескатий, мов лопаточка, палець потягся до застібки на спині в жінки.

Мардж розпачливо засіпалась.

— Не торкайте мене! Не торкайте! Обмажете своїм слизом! Ця сукня в Орбаха коштує двадцять чотири долари й дев'яносто п'ять центів. Не підходь, потворо! Дивіться, які в нього очі! — Вона аж засапалась, ухиляючись від незграбної руки інопланетянина. — Слизька, баньката потвора! Я краще сама скину, чуєш? Тільки не торкайся своїм слизом, ради бога.

Вона помацки розстебнула блискавку й злісно шепнула до Чарлі:

— А ви не дивіться!

Чарлі покірливо знизав плечима й заплющив очі.

Сукня впала додолу.

— Ну, що? Ви задоволені?

Капітан Гарм із досади зціпив пальці.

— Оце ті "груди"? А чого друга істота відвернула голову?

— Це опір. Нехіть,— пояснив Ботакс. — Крім того, груди ще прикриті. Треба зняти й інші оболонки. Оголені груди — дуже сильний збудник. Їх завжди змальовують як "кулі з слонової кістки", "білі чаші" тощо. У мене

тут є малюнки — візуальні зображення — з обкладинок фантастичних журналів. Перегляньте їх — і самі побачите, що на кожному є така істота з більш або менш оголеними грудьми.

Капітан замислено поглядав то на Мардж, то на ілюстрації.

— А що таке "слонова кістка"?

— Це матеріал, з якого складаються ікла одного виду великих напіврозумних істот на цій планеті.

— А... — Кольорова цятка над капітановими очима забарвилась у пастельну зелень задоволення. — Тепер розумію. Ця менша істота належить до войовничого племені, а це в неї ікла, щоб завдавати ударів ворогам.

— Ні, ні. Вони, скільки я знаю, зовсім м'які. — Маленька брунатна рука Ботакса простяглася до того, про що мовилось, і Мардж вереснула й відсахнулась.

— То яке ж їхнє призначення?

— По-моєму,— помітно вагаючись, сказав Ботакс,— для вигодовування дитинчат.

— То дитинчата їдять їх? — спитав прикро вражений капітан.

— Та ні. В них виділяється рідина, яку споживають дитинчата.

— Споживають рідину з живого тіла? Тьху! — капітан прикрив голову всіма трьома руками, вихопивши третю, середню, так рвучко, що мало не збив Ботакса з ніг.

— Трирука потвора, слизька й баньката,— сказала Мардж.

— Еге ж,— погодився Чарлі.

— А ви не дивіться на мене!

— Та я ж не дивлюся.

Ботакс знову підійшов ближче.

— Скиньте, будь ласка, й решту.

Мардж сахнулась, притиснувшись до силового поля.

— Нізащо в світі!

— Ну то я сам скину.

— Не торкайтесь! Ради бога не торкайтесь! Весь у слизу!.. Ну гаразд, я скину,— прошепотіла вона й ненависно глянула на Чарлі, роздягаючись.

— Нічого не сталося,— сказав капітан глибоко невдоволено.— І екземпляр, видно, неповноцінний.

Ботакса вразив цей докір.

— Я привіз два повноцінні екземпляри. Що вам не подобається?

— Груди — не кулі й не чаші. Я знаю, що таке куля й чаша, та й на малюнках, що ви мені показували, вони зображені не такими. Там справді великі півкулі. А в цієї істоти якісь два клаптики сухуватої шкіри. І безбарвні якісь.

— Пусте,— заперечив Ботакс. — Це можна пояснити як природний варіант. Ось я її саму спитаю.

Він обернувся до Мардж:

— Пані, ваші груди неповноцінні?

Мардж широко розплющила очі і якусь хвильку не могла здобутися на слово — так їй перехопило дух.

— Отакої! — нарешті промовила вона. — Що ж, може, я й не Джіна Лоллобріджіда й не Аніта Екберг, але взагалі у мене все гаразд. Якби мій Ед був тут, він би вам сказав! — Тоді звернулась до Чарлі. — Слухайте, скажіть цій банькатій почварі, що в мене фігура нормальна.

— Та я ж не дивлюся на вас,— лагідно відказав Чарлі.

— Аякже, не дивитесь. Тільки нишком підглядаєте, то можете розплющити свої очиська та заступитись за жінку, коли ви хоч трошечки джентльмен. Та який там із вас джентльмен!

— Ну гаразд,— сказав Чарлі, скоса глянувши на Мардж, яка при тій нагоді розправила плечі й випнула груди,— не хочеться мені встрявати в таке делікатне діло, але фігура у вас, здається, хоч куди.

— Вам здається? Може, ви сліпий? Я колись трохи не стала "міс Бруклін", щоб ви знали, і як не стала, то через талію, а не...

Чарлі заспокоїв її.

— Та гаразд, гаразд. Все у вас як слід. Чесно. — І закивав головою до Ботакса.— Груди в неї хоч куди. Розумієте, з мене невеликий знавець, але, як на мене, вони гарні.

Мардж повеселішала.

Ботакс теж підбадьорився. Він обернувся до Гарма:

— Більша форма вже виявляє інтерес, капітане. Збудник діє. Тепер останній крок.

— Який же це?

— Нашою кольоровою мовою його нема як назвати, капітане. Він полягає в тому, що одна форма притулює свій отвір для їжі та мовлення до відповідного отвору другої форми. По-їхньому він називається "поцілунок".

— Невже цій гидоті кінця не буде? — застогнав капітан.

— Це завершальна фаза. В усіх оповіданнях, коли шкіру здерто силоміць, вони стискають одне одного в обіймах і зливаються в палкому поцілунку — так можна приблизно перекласти дуже часто вживаний у тих оповіданнях вислів. Ось один приклад, вибраний навмання: "Він обхопив дівчину руками й жадібно припав устами до її уст".

— Може, одне пожирало друге? — спитав капітан.

— Зовсім ні,— нетерпляче заперечив Ботакс. — То були палкі поцілунки.

— Як це — палкі? Вони обпалюють?

— Навряд чи це треба розуміти буквально. По-моєму, в такий спосіб констатується підвищення температури. Мабуть, що вища температура, то успішніше народжуються дитинчата. Коли більша форма збуджена як

слід, їй тільки треба притулити уста до уст меншої, а без цього дитинчата не народжуються. Ось про цю взаємодію я й говорив.

— Оце й усе? Так це ж... — Капітан сплеснув руками, але виразити свою думку мовою кольорових спалахів не зміг.

— Оце й усе,— підтвердив Ботакс. — У жодному оповіданні, навіть у "Любителі розваг", я не знайшов опису якихось дальших дій, пов'язаних із розмноженням. Інколи після опису поцілунку стоїть кілька крапок, або цілий рядок їх, але вони, я гадаю, означають нові поцілунки: кожна крапка — поцілунок; це коли вони хочуть народити кількох дитинчат.

— Ні, нам зараз не треба кількох.

— Авжеж, капітане.

Ботакс поважно й виразно попросив:

— Сер, поцілуйте, будь ласка, даму.

— Я ж не можу рухатись,— відказав Чарлі.

— Та я вас звільню.

— А може, дама не хоче.

Мардж сердито зиркнула на нього.

— Ще б пак. Звісно, не хочу. І не підходьте.

— Та мені воно ні до чого, але що скажуть вони? Не треба дратувати їх. Ми ж можемо просто так... легенько цмокнутись.

Мардж завагалась: вона розуміла, що Чарлі має рацію.

— Ну дарма. Тільки глядіть! Я не звикла стояти отак перед кожним.

— Я знаю. Хіба ж це я винен! Ну скажіть самі.

— Слизуваті потвори,— промурмотіла Мардж. — Мабуть, думають, що вони боги якісь — отак усіма командують. Слизуваті боги!

Чарлі підступив до неї.

— Ну, гаразд уже. — Він нерішуче підняв руку, ніби хотів скинути капелюх. Потім незграбно поклав долоні їй на голі плечі й нахилився до її обличчя.

Мардж так напружилася, що аж шкіра на шиї натяглась. їхні губи зустрілися.

Капітан Гарм роздратовано блиснув кольоровою плямою:

— Я не відчуваю підвищення температури.

На маківці в нього випнувся довгий вирост — орган, яким він відчував тепло,— і затремтів.

— Не відчуваю і я,— досить збентежено сказав Ботакс,— але ж ми зробили все, як описано в тих оповіданнях. Здається, кінцівки повинні бути простягнені далі... О, дивіться! Щось виходить.

Ніби несвідомо Чарлі обняв рукою гладенький голий стан Мардж. І вона на мить наче хитнулась до нього, а потім раптом відсахнулась, перемагаючи опір силового поля, що й досі сковувало її.

— Пустіть,— мовила вона здушено, бо Чарлі затуляв їй рот своїми губами. І несподівано вкусила його. Чарлі, дико скрикнувши, відскочив, ухопився за губу, а коли відняв руку й глянув, на пальцях червоніла кров.

— Чого це ви? — жалісно спитав він.

— Ми ж тільки цмокнутись домовлялися, і все. А ви чого лапатись почали? Ви що, розпусник? Господи, куди я попала! Розпусник і слизуваті боги!

Капітан Гарм швидко заблимав синім і жовтим.

— Ну, готово? Скільки нам іще дожидатись?

— По-моєму, це має статися зразу. Адже в усьому всесвіті, коли настає час брунькуватись, з'являється брунька, самі знаєте. Яке тут чекання!

— Гм, коли я подумаю про огидні звичаї оцих істот, що ви описали, то думаю, що навряд чи захочу ще коли брунькуватися. Кінчаймо швидше, будь ласка.

— Ще хвилиночку, капітане.

Але хвилиночка минала за хвилиночкою, і колір капітанових спалахів помалу переходив у оранжевий, ознаку досади, а Ботаксова цятка майже зовсім потемніла.

Нарешті Ботакс нерішуче спитав:

— Пробачте, мадам, а коли ж ви брунькуватиметесь?

— Що?

— Коли ви породите дитинча?

— У мене вже є дитина.

— Ні, оце тепер.

— Та що ви! Я ще не хочу другої дитини.

— Що, що? — спитав капітан. — Що вона каже?

— Здається, вона поки що не збирається розмножуватися,— сказав Ботакс.

Капітанова цятка яскраво спалахнула.

— Знаєте що, досліднику? Ви, по-моєму, ненормальний, у вас якісь збочені думки. З цими істотами нічого не сталось. Ніякої взаємодії між ними нема, і ніякого розмноження не буде. Я певен, що це два різні види, а ви затіяли якийсь дурний жарт.

— Але ж, капітане... — почав Ботакс.

— Годі! — відрубав капітан. — Не хочу й слухати. Мене нудить, мені з душі верне від того, що ви тут наговорили про брунькування, марнуючи мій час. Вам захотілося слави, сенсації, але я подбаю, щоб її не було. Віддайте цій істоті її шкіру й верніть обох туди, де взяли. А кошти на затримку часу цього разу я вирахую з вашої платні.

— Але ж, капітане...

— Не заперечуйте! Верніть їх на те саме місце і в той самий час. Я не дозволю, щоб з цією планетою щось сталося. — Він пронизав Ботакса ще лютішим поглядом. — Один вид, дві форми, груди, поцілунки, взаємодія,

тринди-ринди... Ви йолоп, досліднику, ви бовдур, ви ненормальний! Психопат!

Сперечатися з ним не випадало. Ботакс, увесь тремтячи, заходився транспортувати бранців назад.

І ось вони знову стояли на пероні, безтямно озираючись довкола. Вже смеркалось, і з долини почувся тихий гуркіт — надходив поїзд.

Мардж нерішуче сказала:

— Чи це справді було, містере?

Чарлі кивнув головою.

— Я теж пам'ятаю.

— І розказати нікому не можна... — мовила Мардж.

— Авжеж ні. Скажуть, що ми божевільні. А знаєте що?

— Гм... А що? — насторожилась Мардж.

— Послухайте... Я розумію, що вам було ніяково. Але ж я не винен.

— Не хвилюйтесь. Я знаю. — Мардж втупила очі в дошки платформи.

Поїзд гуркотів уже гучніше.

— Я хотів вам сказати, що ви такі справді непогана з себе. Я просто засоромився й не сказав цього тоді.

Вона раптом усміхнулася.

— Нічого, нічого.

— Може, зайдемо кудись вип'ємо по чашці кави? Моя жінка ще не жде мене додому.

— Ну що ж... Мій Ед теж поїхав за місто на неділю, а малого я відвезла до мами. І вдома в мене нікого нема... — пояснила вона.

— Ну то ходімо. Ми тепер наче знайомі.

— Атож,— засміялась вона.

Підійшов поїзд, але вони вже спускалися вузенькими сходами з платформи на вулицю.

Вони справді випили по коктейлю-другому, а потім Чарлі довелося провести її додому, бо вже стемніло, а коли опинились біля її дверей, Мардж не могла не запросити його до квартири — на кілька хвилин, звичайно.

Тим часом засмучений Ботакс, що вже вернувся на космічний корабель, робив останню спробу довести, що він мав рацію. Поки Гарм готувався відлетіти, він квапливо натяг відеоекран, щоб востаннє побачити своїх піддослідних. Він сфокусував апарат на Чарлі й Мардж у квартирі. Тепловий вусик його напружився, і цятка над очима замигтіла справжньою веселкою кольорів.

— Капітане Гарм! Капітане! Дивіться, що вони роблять!

Але в ту саму мить корабель вихопився з затриманого часу.

[1] Мається на увазі еротичний журнал "Playboy".